

Sygn. akt III AUa 1458/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jacek Witkowski
Sędziowie:	SSA Elżbieta Kunecka SSA Jarosław Błaszczak (spr.)
Protokolant:	Magdalena Krucka

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku L. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

na skutek apelacji L. W.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu

z dnia 5 sierpnia 2011 r. sygn. akt V U 875/11

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca L. W. odwołał się od decyzji ZUS z dnia 1 kwietnia 2011 r. wskazując że zaskarżoną decyzją odmówiono wnioskodawcy prawa do emerytury.

Wyrokiem z dnia 5 sierpnia 2011r. Sąd Okręgowy w Opolu odwołanie to oddalił.

Rozstrzygnięcie to Sąd oparł o następująco ustalony stan faktyczny:

Wnioskodawca urodzony w dniu (...) wniosek o przyznanie prawa do emerytury złożył w dniu 28 lutego 2011 r. Nie przystąpił do OFE. Nie rozwiązał stosunku pracy. Na podstawie przedłożonej dokumentacji ZUS O/ O. ustalił, iż wnioskodawca, na dzień 1 stycznia 1999 r., udowodnił 33 lata, 3 miesiące i 25 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Wnioskodawca nie wykazał 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, a jedynie 8 lat, 1

miesiąc i 27 dni tego rodzaju pracy. ZUS nie uwzględnił jako okresu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) S.A. od 5 listopada 1973 r. do 30 czerwca 2001 r.

Wnioskodawca przedłożył świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych w Przedsiębiorstwie (...) Spółka Akcyjna w O. w okresie od dnia 5 listopada 1973 r. do dnia 30 czerwca 2001 r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace w warunkach szczególnych - monter instalacji sanitarnych spawacza elektrycznego i gazowego, - wykaz A, dział V, XIV, pozycja 7, 12, punkt 9, 1 - załącznika nr 1 Zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r.

Decyzją ZUS z dnia 1 kwietnia 2011 r., odmówiono wnioskodawcy prawa do emerytury podnosząc, iż w okresie do dnia 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca nie wykazał co najmniej 15-letniego okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych oraz nie udokumentował rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem ustalania prawa do emerytury.

W dniu 28.02.2011 r. wnioskodawca przedłożył w ZUS (wraz z wnioskiem) zaświadczenie o zatrudnieniu z dnia 28 lutego 2011 r. iż jest zatrudniony w Usługi (...) od dnia 01.02.2006 r. na podstawie umowy na czas nieokreślony do nadal.

W aktach osobowych wnioskodawcy z Usługi (...) (przedłożone do akt sprawy w dniu 30 maja 2011 r.) znajduje się świadectwo pracy wnioskodawcy z dnia 2 maja 2011 r., w którym wskazano, iż wnioskodawca był zatrudniony od dnia 1 lutego 2006 r. do dnia 30 kwietnia 2011 r.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za nieuzasadnione. Wnioskodawca nie spełnia warunków do przyznania prawa do przyznania emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach, ponieważ na dzień wydania zaskarżonej decyzji pozostawał w zatrudnieniu. Zaskarżona decyzja jest zatem prawidłowa.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego złożył wnioskodawca, zarzucając naruszenie :

- art. 233 i 227 kpc – polegające na bezzasadnym oddaleniu wniosków dowodowych o przesłuchanie świadków , skutkujące brakiem ustaleń w przedmiocie charakteru i rodzaju wykonywanej przez wnioskodawcę pracy w warunkach szczególnych, w pełnym wymiarze czasu pracy i stale na stanowisku, na którym wnioskodawca był zatrudniony, a w efekcie brak ustaleń w przedmiocie wykonywania pracy w szczególnych warunkach w Przedsiębiorstwie (...) Spółka Akcyjna w O. w okresie od dnia 5 listopada 1973 roku do dnia 30 czerwca 2001 roku;
- art. 233 kpc - polegające na istotnym naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów, skutkujące przyjęciem jako jednej z kategorycznych podstaw orzeczenia hipotetycznej oceny, z której wynika, że Sąd nie wyklucza, iż wnioskodawca rozwiązujący w dniu 4 sierpnia 2011 roku stosunek pracy może dążyć do ponownego nawiązania umowy o pracę;
- art. 316 Kpc - polegające na nieuwzględnieniu - na chwilę zamknięcia rozprawy - okoliczności rozwiązania stosunku pracy, co skutkowało odmową uwzględnienia istotnej przesłanki, od której uzależnione jest nabycie prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych;
- art. 229 kpc - polegające na nieuwzględnieniu, niekwestionowanej przez organ rentowy w dacie rozpoznania sprawy przed Sądem Okręgowym, okoliczności rozwiązania stosunku pracy przez wnioskodawcę, jako jednego z warunków przyznania emerytury spełnionego przez wnioskodawcę;
- art. 233 kpc w związku z art. 328 § 2 kpc -polegające w szczególności na tym, iż Sąd Okręgowy nie odniósł się szczegółowo do treści dokumentacji zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) Spółka Akcyjna w O. w okresie od dnia 5 listopada 1973 roku do dnia 30 czerwca 2001 roku i faktu wykonywania przez wnioskodawcę pracy w warunkach szczególnych w czasie zatrudnienia w tym przedsiębiorstwie.

II. Naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 32 tejże ustawy - polegające błędnej subsumcji skutkujące oddaleniem wniosku wnioskodawcy o przyznanie prawa do emerytury w sytuacji, gdy oferowane dowody wskazywały na spełnienie wszystkich przesłanek warunkujących uzyskanie uprawnienia do świadczenia; jak również na apriorycznym przyjęciu, że wątpliwa jest przesłanka rozwiązania stosunku pracy, skoro wnioskodawca przedłożył świadectwo pracy za okres do dnia 4 sierpnia 2011 roku;
- art. 189 kpc - polegające na jego błędnym zastosowaniu, skoro wnioskodawca w odwołaniu od decyzji organu rentowego domagał się przyznania prawa do emerytury, wiążącego się z wypłatą świadczenia, a nie ustalenia prawa.

Wskazując na te zarzuty skarżący wniósł o zmianę wyroku i poprzedzającej go decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od 1 lutego 2011 r., ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sad Apelacyjny zważył:

Apelacja wnioskodawcy jest bezzasadna.

Wnioskodawca urodził się 27 marca 1951 r.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

Wnioskodawca swoje roszczenie wywodził z treści art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Warunkiem uzyskania przez ubezpieczonego prawa do emerytury w oparciu o art. 32 ust. 1 powołanej ustawy w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. 8, poz. 43) jest wykazanie, iż spełnia on następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiety i 60 lat dla mężczyzny i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach wymienionej w Wykazie A, stanowiącym załącznik do powołanego rozporządzenia. Praca w szczególnych warunkach musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z cytowanych przepisów wynika zatem, że wszystkie przesłanki warunkujące przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury ze względu na pracę w warunkach szczególnych muszą być spełnione łącznie, a niespełnienie którejkolwiek z nich wyłącza możliwość przyznania prawa do tego świadczenia.

Bezspornym w sprawie było, że wnioskodawca na dzień złożenia wniosku o prawo do świadczenia emerytalnego, jak również w dniu wydania decyzji przez organ rentowy – tj. w dniu 31 marca 2011 r. pozostawał w stosunku pracy. Stosunek pracy został bowiem przez wnioskodawcę rozwiązany dopiero w dniu 30 kwietnia 2011 r., a następnie w dniu 4 sierpnia 2011 r.

Oznacza to, że wnioskodawca nie spełnił wszystkich przesłanek określonych w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, warunkujących przyznanie prawa do emerytury. Jednym z warunków uzyskania prawa od emerytury na podstawie powołanej przepisu jest bowiem rozwiązanie stosunku pracy przez ubiegającego się o prawo do świadczenia.

Nie pozwala na przyznanie wnioskodawcy prawa do świadczenia emerytalnego okoliczność, że rozwiązał on stosunek pracy przed dniem wydania wyroku przez Sąd I instancji.

W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, iż sąd ocenia legalność decyzji organu rentowego według stanu rzeczy istniejącego chwili jej wydania. Postępowanie przed sądem ma bowiem charakter odwoławczy, a jego przedmiotem jest ocena zgodności z prawem wydanej decyzji. Oznacza to, że badanie przez Sąd legalności decyzji i orzekanie o niej możliwe jest przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili jej wydania (por. min. wyroki z dnia 10 marca 1998 r., II UKN 555/97, OSNPiUS 199 nr 5, poz. 181, z dnia 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNP 2005, Nr 3, po. 43, z dnia 25 stycznia 2005 r., I UK 152/04 OSNP 2005 nr 17, poz. 273, z dnia 5 listopada 2009 r., II UK 88/09). Skoro na dzień wydania decyzji wnioskodawca nie spełniał wszystkich przesłanek do uzyskania prawa do emerytury, zasadnie organ rentowy odmówił przyznania prawa do świadczenia. Zaskarżona decyzja, jaka prawidłowa, nie może zostać zmieniona.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny uznał, że bezprzedmiotowe stało się badanie spełnienia przez wnioskodawcę pozostałych przesłanek niezbędnych do uzyskania prawa do emerytury. Jak już wyżej wspomniano przesłanki nabycia prawa do świadczenia emerytalnego z tytułu pracy w warunkach szczególnych muszą być spełnione łącznie, a ustalenie w niniejszym postępowaniu, iż wnioskodawca legitymuje się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych nie będzie wiązało ani organu rentowego w przypadku złożenia przez wnioskodawcę kolejnego wniosku o przyznanie świadczenia rentowego ani też Sądu Okręgowego w postępowaniu odwoławczym w przypadku niekorzystnej dla wnioskodawcy decyzji organu rentowego.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację wnioskodawcy jako bezzasadną.

R.S.